

మహా ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) వారి హాజ్ బిదానం

మూలం: షేక్ అబ్దుల్ అజీజ్ ఐన్ బాజ్ (6వ.అల్)

తెలుగు అనువాదం: ముహమ్మద్ అజీజ్ రుహాన్

ప్రశంసలు, పాగడ్లలక్ష్మి ఒక్కడైన అల్లాహికి శోభిస్తాయి. మన ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) పై, ఆయన అనుయాయులపై శాంతి శుభాలు వర్షించుగాక!

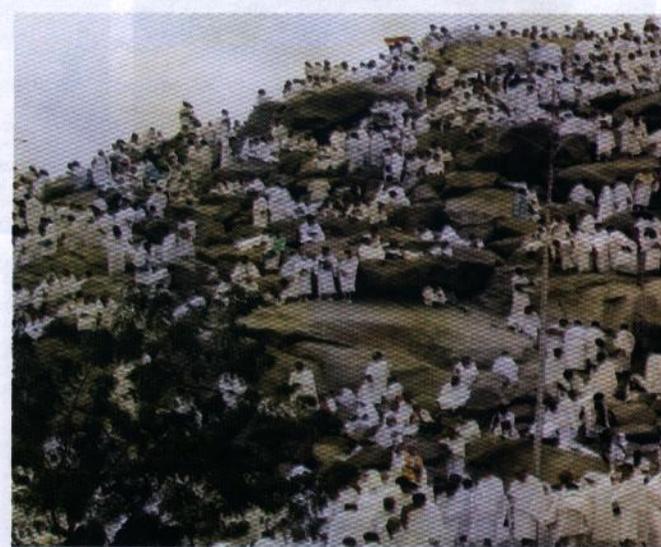
విధానం ఉదాహరణ ప్రాయమని అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు. ఆయనకు విధేయత కనబరచి, ఆయన అడుగుజాడలలో నడచుకుంటేనే స్వర్గం లభిస్తుందని కూడా దేవుడు ప్రకటించాడు. ఉదాహరణకు దేవుని ఈ ఆదేశాన్ని చూడండి: “దైవప్రవక్త(స) మీకు ఇచ్చిన దాన్ని పుచ్చుకోండి. ఆయన మిమ్మల్ని వారించిన వాటి జోలికి పోకండి” (అల్ హాష్: 7). మరోచోట ఇలా ఆదేశించబడింది: “సమాజును నెలకొల్పండి. జకాత్ను ఇవ్వండి. దైవప్రవక్తను అనుసరిస్తూ ఉండండి. తద్వారా మీరు కరుణించబడతారని ఆశించవచ్చు” (అల్ నూర్ సూరా: 56). వేరొక చోట అల్లాహ్ ఈ విధంగా ఆజ్ఞాపించాడు: “ప్రవక్తా! నీవు ప్రజలకు ఇలా చెప్పు- మీకు నిజంగానే అల్లాహ్ పట్ల ప్రేమ ఉంటే నన్ను అనుసరించండి. అప్పుడు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తాడు. మీ పాపాలను మన్నిస్తాడు.”

(అలి ఇమాన్-31)

జిల్హజ్ ఎరిబుదవ తేబీ

హాజీ సోదరులారా! అతిమ దైవ ప్రవక్త(స) జిల్హజ్ నెల ఎనిమిదవ తేదీన ‘తల్బీయా’ పఠిస్తూ మక్కా నుండి ‘మినా’ క్షేత్రానికి బయలుదేరారు. ఎక్కడున్న వారు అక్కడి నుంచే ఇహ్రామ్ దీక్ష బూని- తల్బీయా పలుకుతూ- మినా వైపుకు కదలి రావాలని కూడా ఆయన తన ప్రియసహచరులను ఆదేశించారు. అందుకే హాజ్ చేయదలచిన వారు - మక్కా వాసులైనా, దూరప్రాంతాల నుంచి వచ్చి, ఉప్రూ చేసి ఇహ్రామ్ దీక్ష నుంచి బయటపడిన వారైనా- జిల్హజ్ 8వ తేదీన తాము మకాం చేసిన స్థలం నుంచే ఇహ్రామ్ దీక్ష బూని ‘మినా’ కు వెళ్ళాలి. ఇదే ప్రవక్త(స) విధానం.

మినాకు వెళ్ళేటప్పుడు తవాఫ్ (కాబా ప్రదక్షిణ) చేయటం సరైన పద్ధతి కాదు. అయితే మీఖాత్ నుంచి వచ్చే సమయంలో ఆచరించిన క్రియలన్నీ

హాజ్ సంకల్పం చేసుకున్న సోదరులారా!

అల్లాహ్ మనందరిపట్ల ప్రసన్నుడవ్వాలనీ, అన్ని రకాల ఉపద్రవాలకు అపమార్గాలకు దూరంగా ఉండే సద్బుద్ధి నొసగాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. తనకు నచ్చిన, తాను మెచ్చిన పద్ధతిలో హాజ్ చేసే సద్బుద్ధిని ఆయన మనకు ప్రసాదించాలని, మీరు చేసిన హాజ్ స్వీకార యోగ్యం కావాలనీ, మీరు మీ దేశాలకు సురక్షితంగా తిరిగి వెళ్ళాలని కూడా ప్రభువైన అల్లాహ్ సన్నిధిలో వేడుకుంటున్నాను. ఉత్తమ ప్రదాత అల్లాహ్ మాత్రమే.

ముస్లిం సోదరులారా!

సర్వకాల సర్వావస్థల్లో అల్లాహ్ కు భయపడుతూ, ఇస్లాం ధర్మంపై స్థిరంగా, అల్లాహ్ కు అయిష్టమైన వాటిపట్ల ఎంతో అప్రమత్తంగా ఉండవలసిందిగా మీ అందరినీ అభ్యర్థిస్తున్నాను. నిశ్చయంగా సకల ఆరాధనలలో అల్లాహ్ ను ఏకేశ్వరునిగా నమ్ముతూ, ధర్మాన్ని ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకుని, ఆరాధనలను దైవప్రవక్త ముహమ్మద్(సఅ) విధానానికనుగుణంగా నెరవేర్చటం మహత్కార్యమైన విషయం. హాజ్ చేసినా, మరేయితర ఆరాధనలు చేసినా దేవుడు తన ప్రవక్త(స)కు ఆజ్ఞాపించిన రీతిలోనే చేయాలి. అల్లాహ్ కు సహవర్తులుగా వేరొకరిని నిలబెట్టడం అన్నిటికన్నా పెద్ద దుర్మార్గం, మహాపరాధం. అల్లాహ్ ఈ విధంగా సెలవిచ్చాడు: “అల్లాహ్ క్షమించనిది కేవలం షిర్క్ మాత్రమే. అది తప్ప ఏ పాపాన్ని అయినా ఆయన తాను కోరిన వారి కొరకు క్షమిస్తాడు” (సూరె నిసా : 48). అంతేగాక అల్లాహ్ తన అంతిమ ప్రవక్త (సఅ) నుద్దేశించి ఇలా సెలవిచ్చాడు: “ ఓ ప్రవక్తా! నీ వద్దకూ, నీకు పూర్వం గతించిన ప్రవక్తల వద్దకూ ఇలా వహీ పంపబడింది: ‘ఒకవేళ మీరు షిర్కు(బహుదైవారాధన) చేస్తే, మీ కర్మలన్నీ వ్యర్థమైపోతాయి; మీరు నష్టానికి గురి అవుతారు.’” (అజ్జుమర్ - 65)

హాజ్ యాత్రీకులారా! మన ప్రియ ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) మదీనాకు ప్రస్థానం చేసిన తరువాత ఒక్కగానొక్కసారి మాత్రమే హాజ్ చేశారు. అదే అంతిమ హాజ్గా ప్రసిద్ధి చెందింది. తన జీవితపు ఆఖరి దశలో ఆయన(స) ఈ హాజ్ యాత్ర చేయగా, ఆయన ప్రియ సహచరులు (పెద్ద సంఖ్యలో) ఆయన వెంట వచ్చారు. హాజ్ క్రియలను క్షుణ్ణంగా తెలుసుకున్నారు. హాజ్ సందర్భంగానే ప్రవక్త (స) వారు తన సహచరులనుద్దేశించి ఇలా ఉద్ఘోషించారు: “ప్రజలారా! హాజ్ చేసే పద్ధతిని నా నుండి నేర్చుకోండి.” అందుకే ముస్లింలు ఎప్పుడు హాజ్ చేసినా, తమ ప్రవక్త(స) పద్ధతిననుసరించి చేయటం తప్పనిసరి. ఎందుకంటే ఆయనే మనందరికీ అతి పెద్ద సంస్కర్త. ఆయన లోకవాసులందరి కోసం కారుణ్యంగా ప్రభవించబడతారు. తన దాసులందరికీ దైవప్రవక్త(స)

ఇప్రోమ్ దీక్ష సందర్భంగా నెరవేర్చవచ్చు. ఉదాహరణకు: స్నానం చేయటం, సువాసన పూసుకోవటం మంచిది. హజ్రత్ ఆయిషా(ర.అన్హా) 'మీఖాత్' నుంచి బయలుదేరే సమయంలో కేవలం 'ఉప్రో' సంకల్పం చేసుకుని ఇప్రోమ్ దీక్ష బూనారు. తీరా ఆమె గారు మక్కాకు చేరుకునే సరికి బహిష్టు అయ్యారు. అందుచేత ఆమెగారు ఉప్రో చేయలేకపోయారు. అయితే జిల్ హజ్జ్ 8వ తేదీన స్నానం చేసి హజ్జ్ కొరకు ఇప్రోమ్ దీక్ష బూనవలసిందిగా దైవప్రవక్త(స) ఆమెను ఆజ్ఞాపించారు. హజ్రత్ ఆయిషా(ర.అన్హా) ఈ ఆజ్ఞను శిరసావహిస్తూ 'హజ్జె ఖీరాన్' చేశారు. దైవప్రవక్త(స) మరియు ఆయన సహచరులు 'మినా' క్షేత్రానికి వెళ్ళి జుఫ్రా, అప్, మగ్రిబ్, ఇషా, ఫజ్ర్ నమాజులు చేశారు. 4 రకాతులు గల నమాజులను 2 రకాతులుగా కుదించి (ఖుస్) చేశారు. ఇదే దైవప్రవక్త(స) విధానం. హజ్జ్ యాత్రికులు వీలైనంత అధికంగా 'తల్బీయా' పలుకుతూ ఉండాలి. దైవధ్యానం చేస్తూ, దివ్యఖురాన్ను పారాయణం చేస్తూ ఉండాలి. మంచినీ గురించి ఆజ్ఞాపిస్తూ, చెడుల నుంచి వారిస్తూ, అగత్యపరులకు దానధర్మాలు చేస్తూ ఉండాలి.

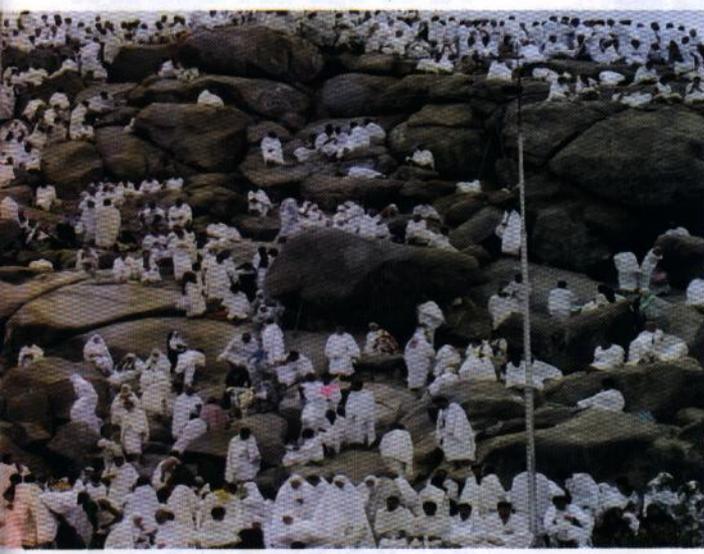
ఇకామత్ మాత్రం రెండు సార్లు చెప్పబడింది. నాలుగేసి రకతులకు బదులు రెండేసి రకతుల చొప్పున (ఖుస్) చేసి, జుఫ్రా సమయంలో ఈ రెండు పూటల నమాజులు చేయించారు. నమాజు ముగించాక ఖిల్లా వైపునకు తిరిగి దైవధ్యానంలోను, దుఆలోనూ లీనమైపోయారు. సూర్యాస్తమయం వరకూ ఈ ధ్యానం కొనసాగింది. ఆ రోజు ఆయన(స) ఉపవాసం పాటించలేదు. హజ్జ్ యాత్రికులు ఈ విషయాన్ని ఖచ్చితంగా పాటిస్తూ, అరఫా దినాన ఉపవాస వ్రతం ఉండరాదు. పైగా వారు రెండు చేతుల్ని ఎత్తి సాయంత్రం వరకూ అల్లాహ్ సమక్షంలో ప్రార్థిస్తూ ఉండాలి. ఇతరత్రా విషయాలలో పడి విలువైన సమయాన్ని వృధా చేయకూడదు. కారుణ్య పర్వతం (జబ్లె రహ్మా) వద్దకు పోయి గుమిగూడరాదు. ఇలా చేయటం ప్రవక్త(స) విధానానికి విరుద్ధం. మహసీయ ముహమ్మద్(స) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: "అరఫా దినాన అల్లాహ్ అత్యధిక మందికి నరకం నుంచి విముక్తిని ప్రసాదిస్తాడు. ఇంకా ఆనాడు అల్లాహ్ దగ్గరలోకి వచ్చి తన దూతల ముందు తన దాసులను గురించి ప్రస్తావిస్తాడు. వేరొక హదీసు ప్రకారం అల్లాహ్ ఇలా అంటాడు: "నా దాసులను చూడండి! వీళ్లు ఎంతో నిరాదంబర జీవులుగా- చెదరిన జుత్తో- నా సన్నిధికి వచ్చి ఉన్నారు. నా కారుణ్యం కొరకు తహతహలాడుతున్నారు. నేను వీళ్లందరినీ క్షమించానన్న విషయానికి మీరు సాక్షులుగా ఉండండి!" "నేనిక్కడ ఆగి ఉన్నాను. అయితే అరఫాత్ మైదానమంతా ఆగి ఉండవలసిన స్థలమే" అని మహాప్రవక్త(స) వక్కాణించారు.

అరఫా దినం

జిల్హజ్జ్ 9వ తేదీ సూర్యోదయం తరువాత ప్రవక్త(స) తన సహచరుల సమేతంగా తల్బీయా, తక్బీర్లు పలుకుతూ అరఫాత్ మైదానం వైపుకు సాగిపోయారు. అరఫాత్ మైదానానికి సమీపంలో 'నిప్రో' లోయలో కాస్సీపు ఆగి, పొద్దు వాలిన తరువాత అరఫాత్ మైదానంలోకి ప్రవేశించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన(స) వాహనంపై నుంచే ప్రజలనుద్దేశించి, చరిత్రాత్మకమైన ప్రసంగం చేశారు. ముస్లిములు పరస్పరం రక్తపాతం సృష్టించటం, ఒకరి ధనాన్ని కాజేయటం, మానమర్యాదలను మంట గలపటం నిషేధించబడినట్లు ఈ శుభసందర్భంగా ఆయన (స) ప్రకటించారు. ముస్లిములు ఖుర్ఆన్ హదీసులకు కట్టుబడి ఉన్నంత కాలం పెడత్రోవ పట్టకుండా ఉంటారని వక్కాణించారు. ఈ ఉపదేశాన్ని ముస్లిములు ఖచ్చితంగా పాటించటం అనివార్యం. ఎందుకంటే ఈ హితోపదేశంలోనే వారి శుభశ్రేయాలు, ఇహపర సాఫల్యాలు ఇమిడి ఉన్నాయి. ఆ తరువాత దైవప్రవక్త(స) ఒకే అజాన్తో జుఫ్రా, అప్ నమాజులను చేయించారు.

ముజ్జలిఫాకు పయనం

సూర్యాస్తమయం కాగానే మహాప్రవక్త(సఅస) తల్బీయా పలుకుతూ ముజ్జలిఫా వైపుకు సాగిపోయారు. అక్కడకు చేరుకోగానే ఒకే అజాన్, రెండు ఇకామత్లతో ఆయన(స) మగ్రిబ్, ఇషా నమాజులు చేయించారు. మగ్రిబ్ నమాజ్లో మూడు రకాతులు పూర్తిగా చేశారు. ఇషా నమాజులో మాత్రం ఖుస్ చేశారు (2 రకాతుల నమాజ్ చేశారు). నమాజ్ అనంతరం అక్కడే నిద్రించారు. ఫజ్ర్ నమాజును సున్నత్ సమేతంగా చేశారు. అనంతరం "మస్ అరే హరామ్" అనే కొండ దగ్గరకు వచ్చి దైవధ్యానంలో, దైవస్తోత్రంలో గాఢంగా లీనమైపోయారు. చేతులెత్తి ప్రార్థించారు. తరువాత ఇలా అన్నారు: "నేనిక్కడ విడిది చేశాను. అయితే ముజ్జలిఫా అంతా విడిది చేయవలసిన స్థలమే. హజ్జ్ యాత్రికులు తాము ఆగినచోటే రాత్రి గడపాలి. ఫజ్ర్ నమాజ్ అనంతరం వీలయినంత ఎక్కువగా దుఆ చేయాలి." కాబట్టి హజ్జ్ యాత్రికులు దైవప్రవక్త(స) ఆగినచోటే ఆగాలనుకోవటం అవశ్యం కాదు. మహిళలు, చిన్నపిల్లలు రాత్రి చివరి భాగంలోనే 'ముజ్జలిఫా' నుంచి 'మినా' వెళ్ళిపోయేందుకు అనుమతి ఇవ్వబడింది. అలా వెళ్ళిన వారు రాత్రి పూట పెద్ద జుఫ్రాపై కంకర రాళ్ళు రువ్వవచ్చు. మహిళల సౌకర్యార్థం ఈ వెసులుబాటు కల్పించబడిందని హజ్రత్ ఉమ్మై సలమా, హజ్రత్ అన్నా బిన్తె అబూబకర్ (ర.అన్హా)ల ద్వారా తెలుస్తోంది.

పదవ తేదీ పండుగ దినం

ముజ్జలిఫాలో ఫజ్ర్ నమాజు చేసి, తెల్లవారిన తరువాత మహాప్రవక్త(స) తల్మియా పలుకుతూ 'మినా' వైపుకు బయలుదేరారు. అక్కడకు చేరుకోగానే అన్నిటికన్నా ముందు పెద్ద జప్రూలపై ఏడు కంకరరాళ్లు రువ్వారు. మొదటిసారి రాయి విసిరేటప్పుడు 'బిస్మిల్లాహి అల్లాహు అక్బర్' అని, మిగిలిన ఆరుసార్లు కేవలం అల్లాహు అక్బర్ అని పలికారు. ఆ తరువాత ఖుర్బానీ ఇచ్చి, శిరో ముండనం చేయించుకున్నారు. అప్పుడు హజ్రత్ ఆయిషా(ర.అన్హా) ఆయన (స) కు సువాసన పూసారు. అనంతరం ఆయన మక్కాకు వెళ్ళి తవాఫు జియార (తవాఫు ఇఫాజా) చేశారు. హజ్ క్రియలు వెనుకా ముందు, ముందు వెనుకా కావటం గురించి ఆ రోజు కొంతమంది ప్రశ్నించగా "ఫరవాలేదు, కానివ్వండి" అని ఆయన(స) బదులిచ్చారు. "దైవప్రవక్తా! నేను తవాఫుకు ముందే నయీ చేశాను" అని ఒక వ్యక్తి నందేహపడగా "వచ్చిన నష్టం ఏమీలేదు" అని ఆయన(స) వ్యాఖ్యానించారు.

కాబట్టి హజ్ యాత్రీకులు 10 వ తేదీన దైవప్రవక్త(స) విధానాన్ని అనుసరిస్తూ మొదట పెద్ద జప్రూపై ఏడుసార్లు కంకర రాళ్లు రువ్వాలి. ఖుర్బానీ ఇవ్వవలసినవారు అక్కడే ఖుర్బానీ ఇచ్చి శిరోముండనం చేయించుకోవటం మంచిది. ఎందుకంటే ఇలా చేసిన వారిని మన్నించమనీ, కరుణించమనీ దైవప్రవక్త(స) మూడుసార్లు ప్రార్థించారు. శిరోముండనం చేయించుకోకుండా జుత్తును కత్తిరించినా ఫరవాలేదు. దీంతో హజీపై ఉన్న ఇప్రోమ్ ఆంక్షలు తొలగిపోతాయి. అయితే తవాఫ్ (కాబా ప్రదక్షిణ) పూర్తి కానంతరవరకూ అతడు స్త్రీతో సంభోగించలేడు. ఇది తప్ప మిగిలినవన్నీ అతని కొరకు ధర్మసమ్మతం అవుతాయి. ఆ తరువాత హజీలు మక్కాకు వెళ్ళి తవాఫ్ చేయాలి. 'హజ్జె తమత్తు' సంకల్పం చేసుకున్నవారు 'తవాఫ్'తోపాటు 'నయీ' కూడా చేయాలి. హజ్జె ఖిరాన్, హజ్జె ఇఫ్రాద్ చేసేవారు ముందుగానే సఫా-మర్వాల మధ్య నయీ చేసి ఉంటే ఈ 'నయీ' సరిపోతుంది. ఒకవేళ వారు ముందుగా నయీ చేయకుండా ఉంటే ఇప్పుడు చేసుకోవాలి.

జిల్హాజ్ 11,12,13 తేదీలు

తవాఫ్, నయీ చేసిన తరువాత దైవప్రవక్త(స) 'మినా' ప్రదేశానికి తిరిగివచ్చారు. 11,12,13 తేదీలలో అక్కడే ఆగారు. మధ్యాహ్నం పొద్దువాలిన పిదప మూడు జమరాత్ (స్థంబాల) పై ఒకేసారి కంకరరాళ్లు రువ్వేవారు. కంకర రాళ్లు రువ్వే ప్రతిసారి 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికేవారు.

మొదటి రెండు స్థంబాలపై రాళ్లు రువ్విన తరువాత కాబా దిశవైపుకు తిరిగి దుఆ చేశారుగాని మూడవ స్థంభంపై రాళ్లు రువ్విన తరువాత దుఆ చేయలేదు.

13వ తేదీన రాళ్లు రువ్వటం పూర్తవగానే ఆయన(స) మినా నుండి మక్కాకు పయనమయ్యారు. దారిలో 'అవతహ్' అనే లోయలో ఆగి జుఫ్రా, అస్, మగ్రిబ్, ఇషా నమాజులు చేశారు. రాత్రి చివరిభాగంలో మక్కాలోకి ప్రవేశించి ఆఖరుసారిగా కాబాగృహ ప్రదక్షిణ చేశారు. అక్కడే ఫజ్ర్ నమాజు చేసి 14వ తేదీ ఉదయం మదీనాకు ప్రయాణమయ్యారు.

కాబట్టి హజ్ యాత్రీకులంతా దైవప్రవక్త(స) విధానాన్ని అనుసరిస్తూ పొద్దువాలిన తరువాత మూడు జమరాత్లపై ఏడేసిసార్లు కంకర రాళ్లు రువ్వాలి. రాళ్లు రువ్వేటప్పుడు 'అల్లాహు అక్బర్' అని అంటూ ఉండాలి. మొదటి రెండు స్థంబాలపై రాళ్లు రువ్వక దుఆ చేయాలి. ఒకవేళ పగటిపూట కంకర రాళ్లు రువ్వే అవకాశం లభించకపోతే రాత్రి ఫజ్ర్ నమాజ్ కు ముందు వరకూ రాళ్లు రువ్వవచ్చు.

12 వ తేదీన కంకరరాళ్లు రువ్విన తరువాత తొందరలో ఉన్నవారు సూర్యాస్తమయం కాక ముందే మినా నుండి వెళ్ళవచ్చు. కాని 13వ తేదీ వరకూ అక్కడే ఆగి ఉండటం ఉత్తమం. ఎందుకంటే ఇది దైవప్రవక్త(స) వారి విధానం. అదీగాక 11,12 తేదీలలో రాత్రిపూట 'మినా' లో గడవటం హజీలకు తప్పనిసరి కూడా. అయితే షరీయతుపరమైన తగు కారణంపై ఎవరయినా వెళ్ళదలిస్తే, ఉదాహరణకు:- హజీల మంచీ చెబ్బరలు చూసే ఉద్దేశంతోనో, ఖుర్బానీ పశువులను పర్యవేక్షించే ఉద్దేశంతోనో ఎవరయినా అక్కడ రాత్రి పూట ఆగలేకపోతే అది ఆక్షేపణీయం కాదు. అలాగే 13వ తేదీ రాత్రి 'మినా' లో ఏ ఒక్క హజీ ఆగనవసరంలేదు. సూర్యుడు అస్తమించక ముందే అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోవాలి. ఒకవేళ సూర్యాస్తమయం అయ్యేవరకు బయలుదేరకపోతే మినాలో ఉండిపోవటం అనివార్యం. 13వ తేదీ తరువాత కూడా 'మినా' లో ఉండిపోయిన వారు కంకర రాళ్లు రువ్వటం ధర్మసమ్మతం కాదు.

అంతిమ ప్రదక్షిణ

హజ్ యాత్రీకుడు తన స్వస్థలానికి తిరిగి వెళ్ళాలనుకున్నప్పుడు ఆఖరుసారిగా కాబా గృహప్రదక్షిణ చేయటం అవసరం. ఎందుకంటే, "ఏ హజ్ యాత్రీకుడు కూడా కడసారి ప్రదక్షిణ చేసేవరకూ తన స్వదేశానికి తిరిగి వెళ్ళరాదు" ని మహా ప్రవక్త(స) ఉపదేశించారు. అయితే రుతుస్రావానికి, పురిట రక్త స్రావానికి గురై ఉన్న మహిళలకు ఇది వర్తించదు. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) గారి ఉల్లేఖనం దీనికి ఆధారం.

కారుణ్య ప్రభువైన అల్లాహ్ తనకు వచ్చిన, తాను మెచ్చిన వనులు చేసే నద్బుద్ధిని అందరికీ ప్రసాదించాలనీ, మనందరి ప్రార్థనలను స్వీకరించాలనీ, మనందరినీ సరకాగ్ని నుంచి కాపాడాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. అల్లాహ్ అందరికీ స్వామీ,

యజమాని . ఆయనే శక్తికాలి, సర్వాధికారి. మన ప్రవక్త (నల్లల్లాహు అలైహి వ నల్లం) పై, ఆయన పరివారంపై ఆయన సహచరులపై శాంతి శుభాలు వర్షించుగాక! (అమీన్)